— די —
פארבאטענע ליבע

א העכסט שפאנענדער ראמאן פון אידישן פאמיליען לעבן אין אמעריקע

פון א. ר.

(פארזעצונג)

— נו, יא... איך דערצייל איר וואס פאר א פיינעם פאטער איך האב... ווי ער קאן מיך אזוי גוט פארשטיין, אך, וועט זי זיך פרייען זי וועט זיין אזוי גליקלאך! פאפ! דו וועסט זי זעען, דו וועסט ריידן מיט איר... זי איז אזוי שיין, אזוי קלוג, אזוי צארט, אזוי איי־דעל, וועסט זעען...

מר. סילווער האט אפגעזיפצט. דאס רחמנות צו. דער מיידל האט איצט גע־כאפט זיין הארץ:

— יא, איך וואלט זי זייער געוואלט זעען.

עפעס האט זיך די פראזע קעגן זיין ווילן ארויסגעכאפט. דייוו האט באקו־מען ליכטיקע אויגן, האט זיך אן דעם אנגעכאפט מיט גרויס פרייד.

— ווילסט זי זעען, פאפ? אלרייט! איך וועל איר שרייבן זי זאל קומען אהער...

— קומען אהער?

— פארוואס ניט? אדרבא, וועסטו זיך מיט איר באקענען, וועסטו זיך דערוויסן, וואס פאר א טייער מיידל דאס איז...

— אבער ניט אזוי געאיילט...

— וואס מיינסטו, פאפ?

— איך מיין, מען דארף זיך פריער באטראכטן...

— וואס איז דא פאראן צו טראכטן? איך וואלט געווען אזוי גליקלאך... אט וועל איך אויפרייסן דעם בריוו און צו־שרייבן.

— מען דארף דאס ניט.

— אבער פארוואס, פאפ?

— איך האב נאך מיט דער מאמען דיינער ניט גערעדט... נאר ניט גע־איילט... ווארט עטלאכע טעג...

— אלרייט, פאפ, איך וועל ווארטן. גיי דערווייל אריין אין הויז, די מאמע ווארט אויף דיר... איך וועל לויפן אריינווארפן די בריוו.

— אלרייט.

— גיי איך.

דייוו איז שנעל אוועק און מיסטער סילווער איז געגאנגען מיט געלאסענע טרים צום הויז. איצט האט ער גע־טראכט עס וואלט אפשר גלייך געווען דאס מיידל זאל קומען אהער... קודם כל וועט ער זי זעען... וועט זיך איבער־ציינען אויך וויפיל מען קאן מיט איר ריידן... פון איר, וועט ער זיך דערוויסן ווען איך מוטער, אפשר לעבט זי נאך, א, ווען זי לעבט, ער וואלט אוועק צו איר, וואלט זיך אויסגעווייינט דאס הארץ פאר איר, וואלט געבעטן זי זאל אים מוחל זיין און ביידע צוזאמען וואלטן אפשר געפונען אן עצה ווי אזוי ארויסצוקריכן פון אט דעם פלאנטער... און אויב ניט, אויב די מוטער לעבט ניט מער, וועט ער פרובירן ריידן מיט סיידין. ער וועט זעען, אפשר איז זי א מיידל, פאר וועמען ער וועט קענען עפענען דאס הארץ און וועט זיך קאנען אנפארטרויען. א! עס איז ניט קיין שלעכטער פלאן. מען דארף זעען זי זאל אהער קומען...

אים איז עטוואס לייכטער געווארן. עפעס א שיין פון א וועג וואס זאל אים ארויספירן פון אט דעם פלאנטער האט זיך פאר אים באוויזן... דער באשלוס איז אין אים געווארן פעסטער. יא! מען דארף זיך זעען מיט סיידין, מיט זיין סיידי'ן, און מיט דעם באשלוס איז ער צוגעקומען צו דעם הויז.

די פארצווייפלונג אין אים איז נאך אלץ גרויס געווען, אבער די שרעק איז שוין ניט געווען אזוי גרויס. איצט האט ער געהאט דאס געפיל, אז ער וועט געפינען אן אויסוועג. ער דארף זיך בלויז דערוויסן פריער וואס ס'איז מיט עוועלינען, לעבט זי? און וואו איז זי?

מרס. סילווער האט אים באגעגנט מיט אויסגעשטעלטע גרויסע אויגן.

— וואו ביזטו געווען? ביזטו געווען ביי דייוו'ן?

— געווען.

— און פון וואנען קומסטו איצט?

— פון גארטן.

— וואס איז שוין? האסט גערעדט מיט אים?

— גערעדט.

— סעמועל, וואס ביזטו אזוי צע־רודערט? דו שרעקסט מיך.

— האסט זיך ניט וואס צו/שרעקן. ס'האט דערווייל גאר ניט פאסירט.

— וואס זשע איז מיט דייוו'ן?

— אט דאס וואס איך האב זיך פריער פארגעשטעלט!

— ער איז פארליבט?

— יא... ער האט מיר אפילו געוויזן דאס בילד פון דעם מיידל.

מרס. סילווער האט ניט געוואוסט צי זי זאל זיין צעשראקן צי ניט. זי האט זיך פונדעסטוועגן געכאפט פארן הארצן.

— גאט מיינער, און דאס איז אויף אן אמת?

— וואס דען וואלסטו געוואלט זאל עס זיין אויף א ליגן? ער זאל גלאט פארדרייען א מיידל דעם קאפ, כדי זי אויסנוצן און דערנאך אויסלאכן זיך פון איר? נו, זיכער אויף אן אמת... דאס אינגל איז פארליבט איבער די אויערן.

— אבער אום גאטעס ווילן, ווער איז זי? וואס איז זי? פון וואנען קומט זי ארויס? פון וואנען שטאמט זי?

— דאס ווייס איך דערווייל ניט. איך האב בלויז געזעען איר בילד. זי איז זייער א שיין מיידל, זעט אויס צו זיין זייער א צארטע, אן איידעלע, און משמעות, אויך אן ארימע.

— און דו האסט געשוויגן.

— וואס מיינסטו געשוויגן?

— וואס זשע ער וועט גלאט נעמען עפעס א מיידל פון גאס און מיט איר חתונה האבן?

— ווער האט דיר געזאגט, אז זי איז "עפעס פון גאס א מיידל"?

— איך הער דאך שוין!

— וואס הערסטו? אז זי איז אן ארימע? איז וואס זשע, נאר אין רייכ־קייט איז דער יחוס?

— אבער ווער איז זי? און דו באשטייסט שוין?

— איך האב אים געזאגט, אז רייכ־קייט שפילט ביי מיר קיין ראלע ניט.

— אזוי? זי איז אפשר א שאפ מיידל?

— און אז א שאפ מיידל, איז וואס?

— סעמועל, וואס טוט זיך היינט מיט דיר? ווי אזוי רעדסטו?

— נישקשה, איך בין ניט משוגע... א שאפ־מיידל קען אמאל זיין א סך פיינער, און האבן א בעסערע הארץ, א רענערע הארץ פון א רייכער אויסגע־פוצטער קוקלע. אבער זי איז ניט קיין שאפ־מיידל... זי איז אן אנגעשטעלטע אין א געשעפט.

— און דאס איז א כלה פאר אונזער דייוו'ן?

— אויב זי איז א פיינע. און ערנט־לאכע.

— אבער ווי אזוי ווייסטו, אז זי איז א פיינע?

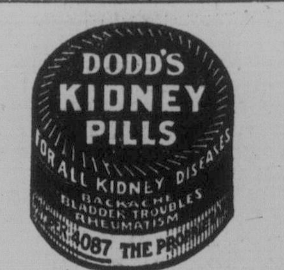

פאר איבער דריי פערטל יארהונדערט זיינען דאד'ס קידני פילס געוועזן דער אנערקענטער מיטל פאר רוקנווייטיק, רומאטיזם, בלאטער טראבלס און פילע אנדערע קראנקהייטן, פאראורזאכט דורך שלעכטע קידנים. צו באקומען פון אלע דיקערס פאר 50 סענט. אדער 6 באקסעס פאר $2.50. אדער דירעקט פון די דאד'ס מעדיצין קא., לימיטעד, טאראנטא 2. ביים דערהאלטן די סומע.

—איך ווייס טאקע ניט, עס זעט אויס אזוי, אבער שרייען דארף מען ניט. מען וועט זיך גאר פשוט דארפן מיט איר באקענען און זיך איבערצייי־גען.

— וואס מיינסטו מיט דעם?

— מען וועט פשוט דארפן זעען. דייוו זאל זי אהער איינלאדן און מיר וועלן זיך מיט איר נעענטער באקענען.

מרס. סילווער איז געבליבן זיצן מיט גרויסע אויגן און מיט אן אפן מויל. זי איז געווען פארוואונדערט, איבער־ראשט. עפעס האט זיך עס איר ניט געלייגט אויפן שכל. זי האט עס ניט געקאנט באנעמען. הער נאר א געשיכ־טע, א בחור, א קאלעדזש בחור, נעמט און פארליבט זיך אין עפעס א מיידל, מען קען איר ניט, מען ווייסט איר, ניט, די מוטער האט אפילו קיין אנונג ניט פון דער גאנצער געשיכטע, אליין זיך אויסגעקליבן, אליין זיך פאר־ליבט און ער, דער טאטע, איז שוין פארטיק! ער איז גרייט זיך אונטער־צוגעבן, הייסן זי איינלאדן אהער, און גארניט? וואס טוט זיך דא?

— סעמועל, ביזט פון זינען אראפ?

— פארוואס עפעס פון זינען אראפ?

וואס זעסטו דא פאר א משוגעת?

— ניט אנדערש, נאר דו ביזט פון זינען געריכט! דער בחור האט זיך גע־לאזט פארדרייען דעם קאפ פון עפעס א מיידל און דו באמקעסט שוין צו?

ווארום, פארגעשטעלט האט זיך מרס. סילווער, אז איר דייוו וועט זיך פירן זייער לייטיש. ער וועט פריער ענדיקן קאלעדזש, וועט ווערן א לאיער, נאכדעם, אז ער וועט זיך האבן איינגע־פיקסט אן אפיס, וועט ער זיך שדכ'ע־נען צו א רייך מיידל, פון גרויסן יחוס, פון אריסטאקראטישע עלטערן, ער וועט פריער איבעררייידן מיט דער מוטער, און זי וועט אים פריער אלץ אויספרע־גען, וועט זיך דערוויסן פון דער כלהס משפחה, מען וועט איר איינלאדן צו דער כלה אין הויז, זי וועט אהין קומען, וועט ריידן זייער אריסטאקראטיש, וועט זיך ארומקוקן, אבער אט אזוי, א? גאר ניט: מיר ניט, דיר ניט, ער האט שוין א כלה!

מיסטער סילווער האט געזאגט ערנסט און רואיק:

איינגנטלאך פארשטיי איך ניט וואס ווילסטו האבן! וואס וואלסטו וועלן? דייוו זאל ווארטן אויף א שדכן וואס זאל קומען צו אונז אין הויז און פאר־שלאגן א שידוך? ער זאל ווארטן ביז מיר, איך און דו, זאל פאר אים אויס־קלייבן א כלה? נארישקייטן, קינדער פארלאזן זיך היינט ניט אויף זייערע עלטערן, ניטא די אמאליקע צייטן.

— אבער אונזער דייוו?

— וואס איז אונזער דייוו? ער איז א בחור ווי אלע בחורים.

— ער איז דאך אזוי יונג?

—דערפאר האט ער זיך אזוי היים פארליבט.

— אבער סעמועל! איך פארשטיי דיך ניט, דו ביזט מסכים מיט אים?

— און אז איך וועל ניט מסכים זיין, וואס וועט עס מיר העלפן? מיר קאנען נאר ברייגגען צו דעם, אז ער זאל אונז איינגאנצן ניט דערציילן און זאל חתו־נה האבן אן אונזער וויסן, און ווידער: לאמיר די רזאגן דעם אמת: איך האלט אז יעדער מענש דארף אליין בויען זיין גליק. ער קאן זיך ניט פארלאזן אויף אנדערע, אפילו ניט אויף אייגענע על־טערן, ווארום גליקלאך קאן זיין דער וואס וויילט זיך אליין אויס זיין גליק.

מיסטער סילווער האט גערעדט מיט הארץ, ער אליין האט היינטיקן טאג באקלאגט זיין שוואכקייט וואס ער האט זיך געלאזט איבערשרעקן פון זיין פא־טערס בענעם פאטער, און האט זיך אונ־טערגעגעבן. א! ווען ער וואלט געווען אביסל שטארקער, ווען ער וואלט גע־ווען געפאלגט זיין אייגן הארץ און וואלט חתונה געהאט מיט עוועליגען. וואלט ער ניט געדארפט פארברייינגגען זיין לעבן אויפן דארף מיט א קראנק ווייב. וואלט ער איצט ניט געווען אזוי פארצווייפלט און פארטומלט ניט ווי־סענדיק וואס צו טאן, וואלט עס ניט געקומען צו אזא אומגעלומפערטער לא־גע אז זיין זון זאל זיך פארליבן אין אן אייגענער שוועסטער.

— איז וואס־זשע? זאל ער זי ברענגען אהער?

— זיכער אזוי... קיין אנדער אויס־וועג איז ניטא, הער מיך אויס: דעם אמת געזאגט בין איך לחלוטין ניט צו־פרידן מיטן שידוך, אבער: ס'איז ניט קיין שכל זיך גלייך אנטקעגנצושטעלן. דאס קאן ברענגען נאר צו א רוגז מיט דייוו'ן, וועט ער אוועק און וועט חתו־נה האבן מיט איר. מיין פלאן איז דא־ריבער פארקערט: ניט זיין קעגן, זאל ער זי ברענגען אהער און דאן וועלן מיר זען וואס מיר האבן צו טאן, אויב זי איז ווירקלאך ניט אזעלכע וואס פאסט פאר אים, וועט אונז גרינגער זיין צו געפינען אן עצה ווען מיר וועלן זיין גוט מיט דייוון איידער מיר וועלן ברוגז זיין.

— א? דאס איז שוין שכל'דיק. — האט מרס. סילווער מסכים געווען.

(ווייטערעס קומט)

א ליבלאכע הויט

וועדזשעטייבל פילן האבן געטאן וואס קרים האט ניט געקאנט

"איך געפין אויס (שרייבט מיס ע. ט. קלאפ־האם), אז קארטער'ס ליטל ליווער פילס וועלן טאן מער צו האלטן די קאמפלעקציע ריין און די הויט פריי פון פלעקן ווי אלע קרימס פאר־בנים וואס איך האב גענוצט.

דר. קארטער'ס ליטל ליווער פילס זיינען ניט געווייינלאך אפפיר. זיי זיינען דורכאוס וועדזשעטייבל און זיי האבן א באשטימטע טאניק ווירקונג אויף דער לעבער, זיי מאכן א סוף צו פארשטאפונג, אומפאר־דייאונג, ... ביי אלע דראג־גיסטן. ... רויטע פעקלאך.

העמאראידס עקזעמא

ווייל עס טוט פא־זיטיוו אפשאפן דעם ווייטיק כמעט אזוי שנעל ווי אנגעווענדעט און ברענגט א גע־זונטע היילונג צו דער הויט, איז דר. טשייס'עס אוינט־מענט א זייער צופרי־דענשטעלנדער הייל־מיטל פאר עקזעמא, העמאראידס אדער פאילס און אלע אויפרייצונגען פון דער הויט. פופציק יאר פון דערפאלג. אין באקס ... טייב.

Dr. Chase's OINTMENT

ניט דערערדט, און דאך פריינגעשפראכן

אין די לעצטע טעג איז אין פאריז פארגעקומען אן אינטערעסאנטער פרא־צעס קעגן א אידיש מיידל, וועלכע איז אנגעקלאגט געווארן פאר פאטשן און שלאגן מיט א פאראסאלקע א צווייטע פרוי. אויף דעם פראצעס האט זיך אויפגעדעקט א שפאנענדע פאמיליען דראמע, וועלכע האט אויפגעדעקט א בלעטל פון א צעשטערטן לעבן אין א פאריזער אידישער פאמיליע.

שיין איז אבער געווען דער פינאל אין געריכט: א כלה, א טאטע, א מע־טרעסע, פעטש... און דאך באפרייט. די פרטים זיינען פאלגנדע:

צו דער באשולדיקונגס באנק איז אומדרייסט צוגעגאנגען א שיין אידיש מיידל, באשיידן, אבער געשמאק אנגע־טאן. גרויסע שווארצע אויגן און שיי־נע שווארצע קרויזן אונטער א קלי־קאפעליושעל. דאס מיידל האט געשוו און אראפגעלאזט די אויגן.

דער ריכטער האט זיך אפגערופן:

—איר ווערט באשולדיקט אין שלא־גען מאדאם ב. דאס מיידל שווייגט.

דער ריכטער לייענט ווייטער:

"איר זייט געקומען צו איר אין שטוב. עס איז געווען אין דער פרי. מאדאם ב. איז נאך געשלאפן. איר האט אנגעקלאפט, האט זי געעפנט די טיר. איר זענט אריין צו איר מיט א פארא־סאל, זי אנגעהויבן צו שלאגן איבערן קאפ... פריילין, זענט איר זיך מודה?

דאס אידיש מיידל שווייגט. זי שא־קלט מיטן קאפ אויף יא.

— פארוואס האט איר עס געטאן? פרעגט ווייטער דער ריכטער.

דאס מיידל שווייגט.

איר אדוואקאט העלפט איר צו:

— נו, זאגט פריילין אלעס!

ענטפערט זי שטיל:

"ווייל מאדאם ב. האט צעבראכן דאס גליק און די רו פון אונזער הויז... און אויך מיין גליק...

— פארוואס?

— זי איז געווען... מיין פאטערס

— וואס?

— יא, זי איז געווען מיין פאטערס מעטרעסע...

דערציילט... דערציילט — העלפט אונטער דער אדוואקאט.

דאס אידיש מיידל לאזט אראפ די אויגן, זי רעדט שטיל.

— מיין פאטער האט אויפגעהערט צו זיין ווי אמאל... ער איז געווארן שלעכט צו דער מאמען און צו אונז. מיר האבן זיך דערוואוסט אז ער האט א געליבטע. מיר האבן אפילו גע־וואוסט ווער זי איז. דער מאמעס א פריינדינע פון ווארשע. א גע'גט'ע. איך בין געווארן א כלה... מיין פאטער האט אלע מאל זיך אזוי געוואונשן צו דער־לעבן די צייט... און איצט האט עס אים גארניט אינטערעסירט... געלט אין שטוב האט ער מער ניט געבראכט... ער פלעגט ניט קומען גאנצע נעכט אהיים... עס איז געווארן ביי אונז אין שטוב אזוי שלעכט, אזוי אומגליקלאך... און אין אונזער שטוב איז אלע מאל אזוי גוט געווען... איצט איז געווארן טרויעריק... דער טאטע איז קיינמאל ניט געווען, די מאמע איז אלע מאל גע־עסן א פארטרויערטע, מיין חתן האט זיך אויך דערוואוסט דערפון. ער האט מורא געהאט, אז זיינע עלטערן זאלן זיך ניט דערוויסן. איך האב ניט גע־וואוסט וואס צו טאן... איך האב קיין נעכט ניט געשלאפן...

אין געריכט זאל ווערט שטיל. אלע הערן זיך איין צו די רירנדע ווערטער פון דעם יונגן אידישן מיידל.

— טא וואס האט איר געטאן? —פרעגט דער ריכטער.

דאס מיידל שווייגט א ווילע, נאכ־הער זאגט זי שטיל:

— איך האב געוואלט ריידן מיט מיין פאטער. איך גיי אוועק פון שטוב, איך האב חתונה און די מאמע בלייבט דאך מיט אים, בעטן אים... נאר איך האב זיך געשעמט. בין איך אוועק צו איר... צו דער געליבטער פון מיין פא־טער... איך האב זי געוואלט בעטן זי זאל אים לאזן צורו. אבער אז איך האב זי דערזעען, האב איך זיך ניט געקאנט איינהאלטן, און כאטש זי איז גרעסער און שטארקער פון מיר, האב איך זיך געווארפן שלאגן צו איר מיט מיין פא־ראסאל...

דאס מיידל שווייגט. אלע שווייגן. דער ריכטער רייסט ניט איבער די שטילקייט. דאס מיידל וויל נאך עפעס זאגן, נאר אז זי עפנט דאס מויל גיט זי א פאל צוריק און צעוויינט זיך. דער אדוואקאט האלט זי אונטער.

— האט איר נאך עפעס צוצוגעבן

— פרעגט דער ריכטער איר אדוואקאט.

— ניין — ענטפערט דער אדוואק־קאט, — די אויפריכטיקע רייד פון דעם קינד זיינען די שענסטע פארטיי־דיקונגס ווערטער. באפרייט זי.

מען פרעגט נאך עטלאכע עדות. די אדוואקאטן ריידן צווישן זיך. און צום סוף טראגט מען ארויס דעם אורטייל:

"אלים... ווערט באפרייט..

דער ריכטער גיט נאך צו:

— אייער פאטער זאל שוין גוט ווערן און איר זאלט מער ניט דארפן פארטיידיגן די מוטער.

דאס אידישע מיידל וויינט. דער חתן פירט זי ארויס פון זאל. דער פאטער איז אויפן פראצעס ניט געקומען.

יזכור

העניע פרומע אראנאוו ע"ה

מיר האבן ניט קיין ווערטער אויסצודריקן אונזער טרויער אויף דעם פארלוסט פון אונזער אלע־מענס געטרייער און באליבטער מומען. מיט איר טויט ווערט אפגעריסן דער לעצטער רינג פון גרעצ־מאנ'ס פאמיליע פון דעם עלטערן דור. מיר טרייסטן אונזערע שוועסטער קינדער און דער גאנצער פא־מיליע און ווינשן אז מיר זאלן מער פון קיין צער ניט וויסן.

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

פישל און פריידל	חאצקל און איידלע
ברוך און עלקע	אברהם ישראל און פרומע

און פאמיליעס.

געשטארבן אין עלטער פון 77 יאר

העניע פרומע אראנאוו ע"ה

העניע פרומע אראנאוו, איז גע־שטארבן לעצטן מאנטאג פארטאג, אין דער היים פון איר טאכטער מרס. ס. ראכוטין, 89 ראבינסאן סטריט, נאך א קראנקהייט פון ארום 3 וואכן.

די פארשטארבענע איז געווען געאכ־טעט אין דעם קרייז פון איר פאמיליע און באקאנטע, וועלכע באדויערן זייער דעם פארלוסט.

א גרויסער עולם האט זי באגלייט צו איר אייביקער רו. זי איז באערדיקט געווארן אויפן שערי צדק בית עלמין.

ת'נ'צ'ב'ה'

העניע פרומע אראנאוו

די שול פארוואלטונג, די לע־רער און קינדער דריקן אויס זיי־ער הארציקן מיטגעפיל צו דער גאנצער משפחה אין זייער גרוי־סען פארלוסט. מיר ווינשן אייך אלעמען געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

ארב. רינג־פרייהייט

טעמפל שול

העניע פרומע אראנאוו ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיפ־סטען מיטגעפיל צו אירע טעכ־טער און זין און צו דער גאנצער פאמיליע אויף דעם גרויסן פאר־לוסט וואס איז אויך אונזער פארלוסט. מיר ווינשן אייך אלע־מען געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. יוסף ראזען

מר. און מרס. א. ד. גארדאן

מר. און מרס. ד. קאפמאן

מר. און מרס. י. סילווערמאן

און פאמיליעס

העניע פרומע אראנאוו ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיפ־סטען מיטגעפיל צו דער גאנצער פאמיליע אין זייער גרויסן פאר־לוסט. מיר ווינשן זיי אלעמען געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. ב. דובאוו

מר. און מרס. מ. דובאוו

מר. און מרס. ה. ראדינאווסקי

העניע פרומע אראנאוו ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיפ־סטען מיטגעפיל צו שוועסטער און ברודער ס. ראכוטין אין זיי־ער גרויסן פארלוסט. מיר ווינשן זיי און דער גאנצער משפחה גע־טרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

פראספעקטער מענער

און פרויען ארגאניזאציעס

העניע פרומע אראנאוו ע"ה

מיט געבויגענע קעפ שטייען מיר ביי איר פרישן קבר און מיר דריקן אויס אונזער טיפסטן מיטגעפיל צו מרס. ראכוטין און מרס. טעדמאן און זייער גרויסן פארלוסט. מיר ווינשן זיי און דער גאנצער משפחה געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

ליידיס און מענער

אינדעפ. פרי לאאן אס'ן

העניע פרומע אראנאוו ע"ה

צו חברה מרס. ראכוטין דרי־קען מיר אויס אונזער טיפסטן מיטגעפיל אויף דעם פארלוסט פון איר ליבער מוטער. מיר, אלס מוטערס, ווייסן דעם ווערט פון א מוטער און דערפאר פילן מיר באזונדערס אזא פארלוסט.

אין דער ארבעט פאר דער אי־דישער שול זאלט איר אייער טרייסט געפינען.

אונזער טרייסט און מיטגע־פיל צו דער גאנצער משפחה.

מוטער פאראיין פון

ארב. רינג פרייהייט

טעמפל שול

העניע פרומע אראנאוו ע"ה

אונזער טרייסט און מיטגע־פיל צו די קינדער און דער גאנ־צער משפחה אויף דעם טויט פון אייער ליבער מוטער. מיר האפן אז אונזער טרייסט און מיטגע־פיל וועט פארגרינגערן אייערע לײדן מיט'ן געטראפענעם אומ־גליק.

יודע קושנעראוו

מלך חיים קרוגליקאוו

מלך שאפראן

שמואל ריווקין

מר. און מרס. בענדמאן

און פאמיליעס

העניע פרומע אראנאוו ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיפסטן מיטגעפיל צו מרס. ראכוטין און צו דער גאנצער משפחה אין זייער גרויסן פארלוסט. מיר ווינשן זיי געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

די אידישע בעקער דרייווערס פון דער ווארקינגמענס יוניאן בעקערי.

יאנקל שילינגער	דוד פערלמוטער
מאטל באקאל	אברהם גאטמאן
לייבוש בייגל	מעקס העפיל
מאיר אקסמאן	מאריס מאהק

העניע פרומע אראנאוו ע"ה

אונזער טרייסט און מיטגע־פיל צו דער גאנצער פאמיליע אין זייער גרויסן פארלוסט. גאט זאל אייך אלעמען טרייסטן און איר זאלט מער פון קיין צער ניט וויסן.

חיה שרה איצקאוו

מר. און מרס. הענדרין

מר. און מרס. איצקאוו

מר. און מרס. אשעראוו

אברהם באקסער ע"ה

צו אונזערע ליבע פריינט, נחמן און דבורה באקסער, מיט אייערע קינדער, אויך ליבע פריינט נעכעל און איטע באק־סער, און צו דער גאנצער מש־פחה, דריקן מיר אויס אונזער מיטגעפיל אויף דעם גרויסן פארלוסט פון אונזער ליבן פע־טער אברהם באקסער ע"ה. מיר זאלן אלע געטרייסט ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. ומרס. לאה זיוואט

און פאמיליע

מיטשאם, סאסק.

קיילע פאזנער ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיפ־סטען מיטגעפיל צו איר מאן און קינדער און צו דער גאנצער מש־פחה אין זייער גרויסן פארלוסט. מיר ווינשן זיי געטרייסט צו ווע־רען און מער פון קיין צער ניט וויסן.

מוטער פאראיין

פון תלמוד תורה

העניע כאזאנאוו ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיפ־סטען מיטגעפיל צו איר מאן און קינדער, ברודער און שוועגערן, שוועסטער און צו דער גאנצער פאמיליע אין זייער גרויסן פאר־לוסט. מיר ווינשן זיי געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. דזש. ראווינסקי

מר. און מרס. ס. אסטראווסקי

ל. סטאן ע"ה

צו מרס. סטאן, אירע קינדער און צו דער גאנצער משפחה ברי־קען מיר אויס אונזער טיפסטן מיטגעפיל אויף דעם טראגישן פארלוסט פון זייער מאן און פא־טער. מיר ווינשן זיי געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. מ. קים

יהודית סלוצקי ע"ה

צו מר. און מרס. לאכטער און צו דער גאנצער משפחה דריקן מיר אויס אונזער טיפסטן מיט־געפיל אין זייער גרויסן פאר־לוסט. מיר ווינשן זיי געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

לײדיס אקזילערי

אינדעפ. בני אברהם

יהודית סלוצקי ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיפ־סטען מיטגעפיל צו אירע קינ־דער אויף דעם פארלוסט פון זיי־ער ליבער מוטער. מר וונשן זיי און דער גאנצער משפחה גע־טרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער נט וויסן.

בנות ציון פרי לאאן אס'ן

יהודית סלוצקי ע"ה

אונזער טרייסט און מיטגע־פיל צו איר טאכטער, איידים, קינדער און צו דער גאנצער מש־פחה אין זייער גרויסן פארלוסט. המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

מר. און מרס. לייזער הערש לודוויק

מר. און מרס. אברהם לודוויק

מר. און מרס. הערשל גרין

מר. און מרס. זלמן טאבאטשניק

מר. און מרס. יצחק ווינאקור

יוסף דיימאנד ע"ה

צו זיין פרוי און קינדער און צו דער גאנצער משפחה דריקן מיר אויס אונזער טיפסטן מיט־געפיל אין זייער גרויסן פאר־לוסט. גאט זאל אייך אלעמען טרייסטן און איר זאלט מער פון קיין צער ניט וויסן.

בנות ציון פרי לאאן אס'ן

יוסף דיימאנד ע"ה

צו זיין פרוי און קינדער און צו דער גאנצער משפחה דריקן מיר אויס אונזער טיפסטן מיט־געפיל אין זייער גרויסן פאר־לוסט. מיר ווינשן זיי געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

לײדיס אקזילערי

אינדעפ. בני אברהם

יוסף דיימאנד ע"ה

צו זיין פרוי און קינדער און צו דער גאנצער משפחה דריקן מיר אויס אונזער טיפסטן מיט־געפיל אין זייער גרויסן פאר־לוסט. מיר ווינשן זיי געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וועסן.

מוטער פאראיין

פון תלמוד תורה

יוסף דיימאנד ע"ה

צו דער פרוי און קינדער און צו דער גאנצער משפחה דריקן מיר אויס אונזער טיפסטן מיט־געפיל אין זייער גרויסן פאר־לוסט. מיר ווינשן זיי אלעמען געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

לײדיס אקז. לינת הצדק

שערי צדק בית עלמין

נאטיס ווערט געגעבן, אז דער קאמיטעט פון שערי צדק בית־עלמין באט אן צו פארקויפן בלויז אין פארלויף פון מאנאט דעצעמבער, 25 צוויי און 4 קברים קרקע אין דעם רעזערווירטן טייל פון דעם בית־עלמין די צאל איז שטרייננג באגרעניצט, און אפליקאציעס וועלן באטראכט ווערן לויט'ן סדר ווי זיי וועלן דערהאלטן ווערן. ווענדן שריפטלאך צו

I. I. BERMAN, Chairman 546 Main Street